

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет фізичного виховання

Кафедра фізичної терапії, фізичного виховання і біології

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

підготовки здобувачів

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(назва програми)

мова навчання українська

Слов'янськ – 2022 р.

Розробники: Бобирев В.Є., кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології

Рецензенти:

Дичко В.В. – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології ДВНЗ «ДДПУ».

Пристинський В.М. – кандидат педагогічних наук, професор кафедри теоретичних методичних основ фізичного виховання і реабілітації ДВНЗ «ДДПУ».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології

Протокол № 8 від «27» червня 2022 р.

Завідувач кафедри _____

Дичко В.В.

(ПБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“27” червня 2022 р.

протокол № 9

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Кількість кредитів	3,5 кредита ECTS, 105 годин, з яких 56 год. становить контактна робота з викладачем (28 год. лекцій; 28 год. практичних занять), 49 год. – самостійна робота денна форма навчання; 10 год. становить контактна робота з викладачем 4 год. - лекцій, 6 год. - практичних занять, 95 год. - самостійна робота заочна форма навчання.
Рік підготовки, семестр	2-й рік підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 4 семестр
Компонент освітньої програми	обов'язковий компонент освітньо-професійної програми
Викладач	Бобирев Володимир Євгенович, <i>доцент</i> кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології, <i>кандидат біологічних наук, доцент</i>
Контактна інформація	v.e.bobyrev@gmail.com
Консультації	Консультації проводиться кожний понеділок з 16.30 до 17.30. У разі неможливості відвідування консультацій можна з'ясувати поточні питання на сторінці дистанційного навчання в розділі «Консультація» (залишити повідомлення) http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=1367 або на електронну скриньку v.e.bobyrev@gmail.com надіслати лист із зазначенням назви навчальної дисципліни
Анотація навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень» є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми Середня освіта (Біологія та здоров'я людини першого(бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Навчальна дисципліна передбачає підготовку здобувачів до проведення наукової роботи, а саме: вмінню формувати теми наукових досліджень, проведенню інформаційного пошуку з обраної теми, організації та плануванню наукових досліджень, аналізу і оформлення їх результатів.

**Опис навчальної
дисципліни**

Мета вивчення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» є підготовка та залучення здобувачів до здійснення науково-дослідницької діяльності, ознайомлення їх зі стратегією та тактикою проведення досліджень, надання їм певних знань щодо методології, методики й інструментарію дослідження та підготовки ними публікації, кваліфікаційних робіт. Навчитись застосовувати в дослідженнях методи аналізу інформаційних джерел та організації наукової праці. У результаті опанування навчальної дисципліни здобувачі набувають *компетентностей*, як-от:

загальних компетентностей: здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 5); здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 7); здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових умінь і навичок, організації навчального процесу (власного і колективного), зокрема через ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками, вміння визначати навчальні цілі та способи їх досягнення, вибудовувати свою освітньо професійну траєкторію, оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя (ЗК 10); *спеціальних (фахових) компетентностей*: здатність до формування у здобувачів ключових і предметних компетентностей, моделювання змісту навчання відповідно до програмних результатів, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів (СК 3); здатність здійснювати об'єктивний контроль, оцінювання та аналіз рівня навчальних досягнень здобувачів на засадах компетентнісного підходу (СК 5); знання та розуміння предметної області та професійної діяльності (СК 10).

Ключові слова. Наукознавство, наукове дослідження, наукові поняття, науковий жанр, методи науки, наукова комунікація
Програмні результати навчання: здійснювати під час виконання професійних обов'язків усну і письмову комунікацію державною мовою (ПРН-02); визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог Державного стандарту загальної середньої освіти, очікуваних результатів навчання, освітніх потреб здобувачів, використовуючи базові наукові категорії та поняття спеціальності (предметної спеціальності) (ПРН-08); розвивати у здобувачів ключові та предметні компетентності з предметної спеціальності, формувати готовність до їх практичного застосування (ПРН-10); виконувати експериментальні дослідження природних об'єктів, інтерпретувати їх результати, виготовляти наочні засоби, колекції, гербарії (ПРН-21).

Матеріали та ресурси:

Основна:

1. Артемчук Г. І., Курило В. М., Кочерган М. П. Методика організації науково-дослідної роботи: навч. посіб. для студ. та викл. ВНЗ. К. : Форум, 2020. 270 с.
2. Бобирев В.Є. Методичні рекомендації з дисципліни «Основи науково – дослідної роботи» для студентів спеціальності

	<p>6.010203 Здоров'я людини /уклад.: В.Є. Бобирєв; Донбаський державний педагогічний університет. – Слов'янськ : Вид-во ДДПУ, 2019. – 19с.</p> <p>3. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень : навч.посібник. – К.: Ліра –К, 2018. - 352 с.</p> <p>4 Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.</p> <p>5. Іванченко О.І., Носачова Ю.В. Основи наукових досліджень – ВД Кондор, 2020 – 132с.</p> <p>6. Карлов В. Д., Нос А. І., Лукашук О. В. Методологія наукових досліджень, - Харків ХНУПС, 2018.</p> <p>7. Колесніков О.В. Основи наукових досліджень - Центр навчальної літератури, 2019.- 132с.</p> <p>8. Костюкевич В. М., Коннова М. В. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця. 2017. Т. 172.</p> <p>Розміщення основної інформації з навчальної дисципліни передбачено на навчальній платформі <i>Moodle</i> http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=1367</p>
<p style="text-align: center;">Теми</p>	<p>Тема 1. Л.1. Особливість сучасних наукових досліджень. П.1. Генезис науки і наукової діяльності.</p> <p>Тема 2. Л.2. Сучасна наука та наукова діяльність. П.2. Аналіз сучасних досліджень і публікацій за темою.</p> <p>Тема 3. Л.3. Особливості наукового знання та пізнання. П.3 Наукові дослідження – шлях до розв'язання проблеми методики.</p> <p>Тема 4. Л.4. Теоретичний та емпіричний рівень наукового дослідження. П.4. Особливості наукових досліджень.</p> <p>Тема 5. Л.5. Методологія та методи наукового дослідження.</p> <p>Тема 6. Л.6. Організація наукового дослідження.</p> <p>Тема 7. Л.7. Науковий текст і вимоги до нього. П.5. Вимоги до оформлення результатів науководослідної роботи.</p> <p>Тема 8. Л.8. Основні види наукових досліджень. П.6 Написання наукового реферату.</p> <p>Тема 9. Л.9. Підготовка кваліфікаційних робіт та</p>

	процедура їх захисту. П.7. Написання, оформлення та захист наукової роботи.
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	Опанування навчальної дисципліни відбувається в межах студентоцентрованого, компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного підходів. Лекції (проблемні, візуалізації, із застосуванням техніки зворотнього зв'язку) проводяться у супроводі навчальних відеоматеріалів, презентацій PowerPoint; відбувається демонстрація теоретичного матеріалу; проводиться його обговорення, аналізуються професійні ситуації, дискусія. Практичні заняття передбачають проведення дискусій, бесід, ситуаційного аналізу, аналізу конкретних ситуацій. В рамках самостійної роботи використовуються репродуктивні та проблемно-пошукові, евристичні та дослідницькі методи навчання здобувачів відповідно до типу та складності завдання.
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	Для того, щоб успішно опанувати навчальну дисципліну необхідно бути активними під час обговорень теоретичних питань, тестувань, презентацій результатів самостійних робіт, практичних завдань, аналізу педагогічних ситуацій, захист практичних робіт.
Оцінювання	<p>Для успішного складання навчальної дисципліни здобувач повинен:</p> <p>1) Набрати достатню кількість балів відповідно до вимог поточного контролю:</p> <p>а) під час лекційних занять здобувач може отримати 1 бал за кожну лекцію. Оцінювання залежить від роботи здобувача на лекції. Загальна максимальна сума балів за лекції дорівнює 14 балам;</p> <p>б) під час практичного заняття здобувач може набрати бали в залежності від виду, складності завдань та якості їх виконання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • участь під час обговорення дискусійного питання, доповнення або суттєве запитання до доповідача оцінюється в 1 бал; • виконання практичного завдання під час практичного заняття оцінюється до 4 балів. <p>Загальна максимальна сума балів за практичні заняття – 36 балів.</p> <p>в) за результатами виконання завдань самостійної роботи здобувач може отримати до 3 балів за кожний тип роботи. Оцінювання залежить від якості виконаної роботи й рівня сформованості навчальної автономії здобувача. Загальна максимальна сума балів за самостійну роботу – 50 бал.</p> <p>З детальним розподілом балів за кожною окремою темою можна ознайомитись на освітній платформі Moodle за лінком: http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=1367</p> <p>2). Формою підсумкового контролю є залік.</p> <p>Якщо здобувач за результатами поточного контролю набрав 60 балів і вище, то він може:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ бути звільненим від складання заліку й отримати 60-80 балів автоматично ❖ бути звільненим від заліку й отримати 81-100 балів автоматично, (за умови відсутності пропусків з усіх навчальних дисциплін семестру без поважних причин +

	<p>надання в деканат виконаних самостійних робіт з навчальної дисципліни)</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ бути допущеним до складання заліку (у разі бажання підвищити результат поточного контролю) <p>Залік складається з трьох теоретичних питань</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Порядок повторного проходження контрольних заходів і ліквідації академічної заборгованості врегульовано «Положенням про контрольні заходи в ДВНЗ «ДДПУ» (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf) ❖ Політика щодо відвідування занять: відсутність здобувача з неповажної причини під час перебігу заняття є неприпустимою. Якщо здобувач за певних обставин (лікарняний, академічна мобільність, відпустка тощо) пропустив заняття, він може виконати поточні контрольні заходи з іншою академічною групою або під час встановлених консультаційних годин за попередньою домовленістю з викладачем. На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони або ноутбуки, але, безпосередньо, з навчальною метою – для вивчення дисципліни. ❖ Політика щодо академічної доброчесності: індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату методом експертної оцінки та за допомогою on-line сервісу Unicheck. Очікується, що кожний здобувач виконує завдання свідомо та самостійно й несе відповідальність за збереження, резервне копіювання виконаних завдань. Здобувач, у роботі якого було виявлено факт порушення академічної доброчесності, отримує за завдання 0 балів. З «Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДВНЗ “ДДПУ”» можна ознайомитись на лінком: http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf.
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Унікальність та цінність навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» полягає у можливості використовувати сучасні технології програмування при організації наукових досліджень, до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, проведення досліджень на відповідному рівні, обробки експериментальних даних, оформлення представлення результатів. Це, в свою чергу, підвищить рівень сформованості професійної компетентності майбутніх учителів біології та основ здоров'я Нової української школи й надасть їм конкурентних переваг на ринку професійних послуг.</p>

Доцент кафедри ФТФВіБ _____

В.С. Бобирєв